

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ แบบวัดเจตคติและแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส จำนวน 318 คน คัดแบบสอบถามที่ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ และแบบสอบถามที่ตอบอย่างเชื่อไม่ได้ ออกได้แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.42 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ในบทนี้จะกล่าวถึงสัญลักษณ์ และอักษรย่อในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การแปลผล ลำดับขั้นการเสนอผล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- χ^2 แทน ค่าไค-สแควร์
- r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลง

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลงผลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. เกณฑ์ที่ใช้จัดระดับคะแนน ในแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง จำนวน 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 420 - 421) ดังนี้

ได้คะแนนร้อยละ 80 หรือสูงกว่า (12-15 คะแนน) หมายถึง มีความรู้มาก

ได้คะแนนร้อยละ 50-79 (8-11 คะแนน) หมายถึง มีความรู้ปานกลาง

ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 (0- 7 คะแนน) หมายถึง มีความรู้น้อย

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดระดับคะแนน ในแบบวัดเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง จำนวน 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าของเบสท์ (Best, 1981 : 174) ดังนี้

2.34 - 3.00 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับดี

1.67 - 2.33 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

1.00 - 1.66 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับไม่ดี

3. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดระดับคะแนน ในแบบสอบถามการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ จำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

3.41 - 4.20 หมายถึง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี

2.61 - 3.40 หมายถึง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์พอใช้

1.81 - 2.60 หมายถึง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์
ควรปรับปรุง

1.00 - 1.80 หมายถึง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์
ต้องแก้ไข

ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอในรูปความถี่

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง ระดับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอในรูปความถี่

3. ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ รายด้านและรายข้อ นำเสนอในรูปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ศาสนา อาชีพบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุของนักเรียน รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา สาขาการศึกษาของครูผู้สอน และประสบการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียนของครูผู้สอน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ศาสนา อาชีพบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา สาขาการศึกษาของครูผู้สอน และประสบการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียนของครูผู้สอน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	124	44.6
หญิง	154	55.4
ศาสนา		
พุทธ	128	46.0
อิสลาม	150	54.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพบิดามารดา		
ค้าขาย	75	27.0
รับจ้าง	116	41.7
รับราชการ	74	26.6
อื่น ๆ	13	4.6
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
น้อยกว่า 5 คน	80	28.8
5 - 7 คน	139	50.0
8 - 10 คน	48	17.2
มากกว่า 10 คน	11	4.0
อายุ (ปี)		
10	6	2.2
11	67	24.1
12	133	47.8
13	53	19.1
14	16	5.8
15	3	1.1
รายได้ของครอบครัว		
ต่ำกว่า 2,000 บาท	17	6.1
2,000-5,999 บาท	125	45.0
6,000-9,999 บาท	70	25.2
10,000-13,999 บาท	24	8.6
14,000-17,999 บาท	14	5.0
18,000 บาทขึ้นไป	28	10.1

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของบิดามารดา		
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	118	42.5
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7	42	15.1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	50	18.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6	35	12.6
ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญาขึ้นไป	33	11.8
สาขาการศึกษาของครูผู้สอน		
สุขศึกษา	33	11.9
อื่น ๆ	245	88.1
ประสบการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียน ของครูผู้สอน		
ผ่านการอบรม	160	57.6
ไม่ผ่านการอบรม	118	42.4

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.6 เพศหญิง ร้อยละ 55.4 จำแนกตามศาสนาได้เป็น 2 กลุ่มคือ ศาสนาพุทธ ร้อยละ 46.0 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 54.0 บิดามารดาหรือผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 41.7 ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิก 5 - 7 คน ร้อยละ 50.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปี ร้อยละ 47.8 รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 2,000 - 5,999 บาท ร้อยละ 45.0 ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 42.5 กลุ่มตัวอย่างมีครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำเร็จการศึกษาสาขาสุขศึกษา ร้อยละ 11.9 และสำเร็จการศึกษาสาขาอื่น ๆ ร้อยละ 88.1 ผ่านการอบรมอนามัยโรงเรียน ร้อยละ 57.6 และไม่ผ่านการอบรม ร้อยละ 42.4

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอในรูปแบบดังนี้

2.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง

ระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้มาก	29	10.4
ความรู้ปานกลาง	196	70.5
ความรู้น้อย	53	19.1

จากตาราง 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 70.5 มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง ดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง

เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
เจตคติดี	39	14.0
เจตคติปานกลาง	201	72.3
เจตคติไม่ดี	38	13.7

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 72.3 มีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ คังตาราง 9

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ

การปฏิบัติตนด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	7	2.5
ดี	38	13.7
พอใช้	187	67.3
ควรปรับปรุง	16	5.8
ต้องแก้ไข	30	10.8

จากตาราง 9 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.3 มีการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้

3. ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ รายด้าน โดยรวม และรายข้อ นำเสนอในรูปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รายละเอียดปรากฏคังตาราง 10 - 15

3.1 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ รายด้านและโดยรวม คังตาราง 10 - 12

3.1.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองรายด้าน และโดยรวม คังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง รายด้านและโดยรวม

ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองรายด้าน	\bar{X}	SD	ความหมาย
การรักษาสุขภาพส่วนบุคคล	.74	.22	มาก
อาหารและโภชนาการ	.50	.31	ปานกลาง
การออกกำลังกาย การพักผ่อน และนันทนาการ	.60	.31	ปานกลาง
อุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล	.55	.29	ปานกลาง
การป้องกันรักษาตนเอง	.42	.29	ปานกลาง
โดยรวม	.56	.28	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านการรักษาสุขภาพส่วนบุคคล สูงที่สุด ค่าเฉลี่ย .74 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการออกกำลังกาย การพักผ่อนและนันทนาการ ค่าเฉลี่ย .60 อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3.1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายด้าน และโดยรวม ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายด้าน และโดยรวม

เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายด้าน	\bar{X}	SD	ความหมาย
การรักษาสุขภาพส่วนบุคคล	1.78	.41	ปานกลาง
อาหารและโภชนาการ	2.46	.44	ดี
การออกกำลังกาย การพักผ่อน และนันทนาการ	2.03	.41	ปานกลาง
อุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล	2.56	.43	ดี
การป้องกันรักษาตนเอง	2.66	.40	ดี
โดยรวม	2.31	.19	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเจตคติด้านการป้องกันรักษาตนเองสูงที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.66 อยู่ในระดับดี รองลงมาคือด้านอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล ค่าเฉลี่ย 2.56 อยู่ในระดับดี และโดยรวมค่าเฉลี่ย 2.31 อยู่ในระดับดี

3.1.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพรายด้าน และโดยรวม ดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพรายด้าน และโดยรวม

การปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพรายด้าน	\bar{X}	SD	ความหมาย
การรักษาสุขภาพส่วนบุคคล	4.32	.52	ดีมาก
อาหารและโภชนาการ	3.60	.56	ดี
การออกกำลังกาย การพักผ่อน และนันทนาการ	3.17	.63	พอใช้
อุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล	3.11	.69	พอใช้
การป้องกันรักษาตนเอง	3.76	.57	ดี
โดยรวม	3.59	.36	ดี

จากตาราง 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตนด้านการรักษาสุขภาพส่วนบุคคลสูงที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในระดับดีมาก โดยรวมการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อยู่ในระดับดี

3.2 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติในการดูแลสุขภาพรายข้อ รายละเอียดปรากฏดังตาราง 13-15

3.2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง รายข้อ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง
รายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. วิธีรักษาความสะอาดปากและฟันที่ดีที่สุดควรปฏิบัติอย่างไร	.95	.21	มาก
2. เราควรจะล้างมือเมื่อใด	.88	.32	มาก
3. ร่างกายที่สะอาดมีประโยชน์อย่างไร	.39	.49	ปานกลาง
4. ข้อใดเป็นอาหารที่ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตและมีสติปัญญาดี	.61	.49	ปานกลาง
5. อาหารประเภทใดจะช่วยป้องกันโรคไข้หวัดได้	.49	.50	ปานกลาง
6. นางสาวแก้วตาต้องการทำ“ขนมโค”ให้เป็นสีม่วงควรใช้สีประเภทใดจึงจะปลอดภัยที่สุด	.64	.48	ปานกลาง
7. นักเรียนควรนอนหลับวันละกี่ชั่วโมง	.63	.48	ปานกลาง
8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการออกกำลังกาย	.55	.50	ปานกลาง
9. บุคคลในข้อใดทำกิจกรรมได้เหมาะสมที่สุด	.62	.49	ปานกลาง
10. ข้อใดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ	.35	.48	ปานกลาง
11. เมื่อถูกมีดบาดเลือดออก นักเรียนจะอย่างไร	.68	.47	มาก
12. ขณะเป็นหวัดควรปฏิบัติตนอย่างไร	.61	.49	ปานกลาง
13. ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันไม่ให้เป็นโรคอุจจาระร่วง	.32	.47	น้อย
14. การกระทำในข้อใดสามารถป้องกันโรคตาแดงได้	.45	.50	ปานกลาง
15. ข้อใดเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคพยาธิปากขอ	.48	.50	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนมีความรู้เรื่องวิธีรักษาความสะอาดปากและฟันที่ดีที่สุด ค่าเฉลี่ย .95 รองลงมาคือเรื่องการล้างมือ และการปฐมพยาบาลเมื่อถูกมีดบาดเลือดออก ค่าเฉลี่ย .88 และ .68 ตามลำดับ

3.2.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายข้อ ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายข้อ

เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเองรายข้อ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. การแปร่งฟันแบบปิดขึ้นปิดลง ทำให้ไม่สะดวก	1.81	.84	ปานกลาง
2. มือคนเราสะอาดอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร	1.21	.50	ไม่ดี
3. การใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหาร ร่วมกับ ผู้อื่นเป็นเรื่องยุ่งยาก	1.56	.77	ไม่ดี
4. การแคะหู ทำให้ช่องหูสะอาด	2.55	.67	ดี
5. การนอนหัวค่ำ-ตื่นแต่เช้าทุกวันช่วยให้รู้สึกสดชื่น	2.51	.72	ดี
6. ถึงแม้ว่าการออกกำลังกายจะเหนื่อย แต่จะทำให้ ร่างกายกระปรี้กระเปร่า	2.50	.68	ดี
7. การอยู่เฉย ๆ เป็นการใช้เวลาไม่คุ้มค่า	2.37	.84	ดี
8. แม้ว่าอาหารประเภทเนื้อ นม ไข่ ผักผลไม้ จะมี ราคาแพง แต่ให้ประโยชน์มาก	2.68	.61	ดี
9. ฉันไม่ชอบรับประทานอาหารผัก ผลไม้	1.37	.71	ไม่ดี
10. การวางของเล่นบนพื้น ทำให้เดินไม่สะดวก	2.47	.79	ดี
11. การเช็ดตัวเมื่อมีอาการตัวร้อน, ไข่ทำให้สบายตัว	2.63	.64	ดี
12. ยาสามัญประจำบ้านเป็นยาราคาถูก แต่ใช้รักษา การเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้	2.57	.62	ดี
13. แม้ว่าการฉีดวัคซีนจะต้องเจ็บตัว แต่ฉันก็ยินดี	2.78	.54	ดี
14. การมีสุขภาพที่แข็งแรง จะทำให้คิดโรคจาก ผู้อื่นได้ยาก	2.38	.72	ดี
15. การปิดกวางเช็ดดูที่พักอาศัยให้สะอาดอยู่เสมอ เป็นสิ่งที่ควรทำ	2.82	.50	ดี

จากตาราง 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อเรื่องการปิดกวางเช็ดดูที่พักอาศัยให้สะอาดดีที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.82 รองลงมาคือเรื่องการยินดีให้ฉีดวัคซีน และเรื่องประโยชน์ของอาหารประเภทเนื้อ นม ไข่ ค่าเฉลี่ย 2.78 และ 2.68 ตามลำดับ

3.2.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตนในการดูแล
สุขภาพ รายชื่อ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเอง
รายชื่อ

การปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพรายชื่อ	\bar{X}	SD	ความหมาย
1. ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง	4.54	.81	ดีมาก
2. ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง	4.04	1.05	ดี
3. ดื่มน้ำประป้อนวันปากหลังรับประทานอาหาร	4.15	1.12	ดี
4. เมื่อเจ็บป่วยหรือเจ็บตกรกฉันทัดเล็บ	4.36	.90	ดีมาก
5. ดื่มน้ำล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร	4.50	.87	ดีมาก
6. ดื่มน้ำรับประทานอาหารครบ 3 มื้อใน 1 วัน	4.15	1.08	ดี
7. ดื่มน้ำรับประทานอาหารตรงเวลา	3.71	1.20	ดี
8. ดื่มน้ำรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด เปรี้ยวจัด หรือเปรี้ยวจัด	2.86	1.29	พอใช้
9. ดื่มน้ำรับประทานอาหารประเภทหมักดอง เช่น ผลไม้ดอง	2.78	1.11	พอใช้
10. ดื่มน้ำผลไม้ให้สะอาดก่อนรับประทาน	4.42	.98	ดีมาก
11. ดื่มน้ำดื่มอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว	3.71	1.24	ดี
12. ก่อนออกกำลังกายล้างกายฉันทินอาหารจืด	2.09	1.37	ควรปรับปรุง
13. หลังออกกำลังกาย ดื่มน้ำทันที	2.99	1.53	พอใช้
14. หลังออกกำลังกายดื่มน้ำจืดจำนวนมากทันที	2.89	1.43	พอใช้
15. ดื่มนอนหัวค่ำและตื่นแต่เช้า	3.71	1.28	ดี
16. ดื่มนอนหลับสนิทตลอดทั้งคืน	3.94	1.21	ดี
17. ดื่มนอนทำงานยามว่าง เช่น ปลูกต้นไม้ สะสมรูปภาพ เป็นต้น	3.41	1.23	ดี
18. ดื่มนอนขึ้นลงบันไดด้วยการวิ่ง	2.78	1.35	พอใช้
19. ดื่มนอนเล่นหยอกล้อกันขณะเดินบนถนน	2.12	1.33	ควรปรับปรุง

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองรายข้อ	\bar{X}	SD	ความหมาย
20. ฉันป็นป้าขในที่สูง เช่น ตามรั้ว ต้นไม้	2.79	1.42	พอใช้
21. ฉันเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	4.33	.97	ดีมาก
22. เมื่ออุจจาระร่วง (ท้องเสีย) ฉันค้มน้ำค้มสุกผสม ผงน้ำตาลเกลือแร่	3.54	1.32	ดี
23. เมื่อต้องออกจากบ้าน ฉันสวมรองเท้า	4.42	1.00	ดีมาก
24. ฉันใช้เสื้อผ้าและของใช้ร่วมกับผู้อื่น	2.21	1.43	ควรปรับปรุง
25. ฉันใช้ช้อนกลางเมื่อกินร่วมกับผู้อื่น	3.92	1.33	ดี
26. เมื่อรู้สึกผิดปกติในช่องปาก ฉันสำรวจความ ผิดปกติ	3.67	1.26	ดี
27. ฉันซื้ออาหารจากร้านที่สะอาดไม่มีแมลงวันคอม	4.17	1.12	ดี
28. ฉันเข้ารับการฉีดวัคซีนเมื่อเจ้าหน้าที่มาให้บริการ	4.19	1.20	ดี

จากตาราง 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองในเรื่องการอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 รองลงมาคือเรื่องการล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร ล้างผลไม้ให้สะอาดก่อนรับประทาน และเรื่องสวมรองเท้าเมื่อต้องออกจากบ้าน ค่าเฉลี่ย 4.50, 4.42 และ 4.42 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน นำเสนอในรูปค่าไค-สแควร์หรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ศาสนา อาชีพบิคามารคา ระดับการศึกษาของบิคามารคา สาขาการศึกษาของครูผู้สอน และประสบการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียนของครูผู้สอน กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง รายละเอียดปรากฏดังตาราง 16-21

4.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 16

ตาราง 16 ค่าไค-สแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

พฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเอง	เพศ	ชาย	หญิง	χ^2
ความรู้	น้อย	24 (8.6)	29 (10.4)	2.435
	ปานกลาง	91 (32.7)	105 (37.8)	
	มาก	9 (3.2)	20 (7.2)	
เจตคติ	ไม่ดี	17 (6.1)	21 (7.6)	2.636
	ปานกลาง	85 (30.6)	116 (41.7)	
	ดี	22 (7.9)	17 (6.1)	
การปฏิบัติ	ต้องแก้ไข	3 (1.1)	3 (1.1)	10.592*
	ควรปรับปรุง	17 (6.1)	20 (7.2)	
	พอใช้	76 (27.3)	115 (41.4)	
	ดี	21 (7.6)	15 (5.4)	
	ดีมาก	7 (2.5)	1 (0.4)	

* $p < .05$

จากตาราง 16 พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง

เพศไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง

เพศมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าไค-สแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

พฤติกรรม \ ศาสนา	พุทธ	อิสลาม	χ^2
การดูแลสุขภาพตนเอง			
ความรู้			
น้อย	17 (6.1)	36 (12.9)	12.280**
ปานกลาง	90 (32.4)	106 (38.1)	
มาก	21 (7.6)	8 (2.9)	
เจตคติ			
ไม่ดี	10 (3.6)	28 (10.1)	6.979*
ปานกลาง	98 (35.3)	103 (37.1)	
ดี	20 (7.2)	19 (6.8)	
การปฏิบัติ			
ต้องแก้ไข	2 (0.7)	4 (1.4)	9.442*
ควรปรับปรุง	12 (4.3)	25 (9.0)	
พอใช้	86 (30.9)	105 (37.8)	
ดี	24 (8.6)	12 (4.3)	
ดีมาก	4 (1.4)	4 (1.4)	

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 17 พบว่าศาสนามีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ

4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพศึกษามารดา กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าไคส-แควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพศึกษามารดา กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

พฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเอง	อาชีพศึกษามารดา	ค้าขาย	รับจ้าง	รับ ราชการ	อื่น ๆ	χ^2
ความรู้	น้อย	24 (8.6)	39 (14.0)	17 (6.1)	3 (1.1)	6.233
	ปานกลาง	46 (16.5)	67 (24.1)	45 (16.2)	8 (2.9)	
	มาก	5 (1.8)	10 (3.6)	12 (4.3)	2 (0.7)	
เจตคติ	ไม่ดี	15 (5.4)	17 (6.1)	5 (1.8)	1 (0.4)	13.364*
	ปานกลาง	46 (16.5)	88 (31.7)	55 (19.8)	12 (4.3)	
	ดี	14 (5.0)	11 (4.0)	14 (5.0)	-	
การปฏิบัติ	ต้องแก้ไข	2 (0.7)	3 (1.1)	1 (0.4)	-	15.057
	ควรปรับปรุง	9 (3.2)	18 (6.5)	8 (2.9)	2 (0.7)	
	พอใช้	57 (20.5)	78 (28.1)	49 (17.6)	7 (2.5)	
	ดี	3 (1.1)	15 (5.4)	14 (5.0)	4 (1.4)	
	ดีมาก	4 (1.4)	2 (0.7)	2 (0.7)	-	

* $p < .05$

จากตาราง 18 พบว่าอาชีพศึกษามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ

อาชีพศึกษามารดามีความสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดามารดากับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าไค-สแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดามารดากับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

ระดับการศึกษา การดูแลสุขภาพตนเอง	ต่ำกว่า ป. 4	ป. 6 หรือ ป. 7	ม. 3	ม. 6	อนุปริญญา หรือ สูงกว่า	χ^2
ความรู้						
น้อย	37 (13.3)	14 (5.0)	12 (4.3)	13 (4.7)	7 (2.5)	16.801*
ปานกลาง	74 (26.6)	25 (9.0)	30 (10.8)	20 (7.2)	17 (6.1)	
มาก	7 (2.5)	3 (1.1)	8 (2.9)	2 (0.7)	9 (3.2)	
เจตคติ						
ไม่ดี	20 (7.2)	8 (2.9)	6 (2.2)	3 (1.1)	1 (0.4)	8.459
ปานกลาง	86 (30.9)	27 (9.7)	35 (12.6)	26 (9.4)	27 (9.7)	
ดี	12 (4.3)	7 (2.5)	9 (3.2)	6 (2.2)	5 (1.8)	
การปฏิบัติ						
ต้องแก้ไข	3 (1.1)	1 (0.4)	2 (0.7)	-	-	14.707
ควรปรับปรุง	18 (6.5)	4 (1.4)	5 (1.8)	6 (2.2)	4 (1.4)	
พอใช้	85 (30.6)	28 (10.1)	32 (11.5)	25 (9.0)	-	
ดี	9 (3.2)	6 (2.2)	10 (3.6)	4 (1.4)	7 (2.5)	
ดีมาก	3 (1.1)	3 (1.1)	1 (0.4)	-	1 (0.4)	

* $p < .05$

จากตาราง 19 พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการศึกษาของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติ ต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ

4.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการศึกษาของครูผู้สอนกับความรู้อยู่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าไค-สแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการศึกษาของครูผู้สอนกับความรู้อยู่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

สาขาการศึกษาของครูผู้สอน	สุขภาพ	อื่น ๆ	χ^2	
พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง	ความรู้			
	น้อย	1 (0.4)	52 (18.7)	29.708**
	ปานกลาง	20 (7.2)	176 (63.3)	
	มาก	12 (4.3)	17 (6.1)	
เจตคติ	ไม่ดี	2 (0.7)	36 (12.9)	1.837
	ปานกลาง	26 (9.4)	175 (62.9)	
	ดี	5 (1.8)	34 (12.2)	
	การปฏิบัติ	ต้องแก้ไข	-	6 (2.2)
ควรปรับปรุง		2 (0.7)	35 (12.6)	
พอใช้		18 (6.5)	173 (62.2)	
ดี		13 (4.7)	23 (8.3)	
ดีมาก		-	8 (2.9)	

** p < .01

จากตาราง 20 พบว่า สาขาการศึกษาของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาขาการศึกษาของครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ

4.1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียน
กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติ
ตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าไค-สแควร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการอบรมอนามัย
โรงเรียน กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ
ตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

ประสพการณ์ในการอบรม พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง	ผ่านการ อบรม	ไม่ผ่าน การอบรม	χ^2
ความรู้			
น้อย	30 (10.8)	23 (8.3)	8.528*
ปานกลาง	106 (38.1)	90 (32.4)	
มาก	24 (8.6)	5 (1.8)	
เจตคติ			
ไม่ดี	14 (5.0)	24 (8.6)	8.377**
ปานกลาง	120 (43.2)	81 (29.1)	
ดี	26 (9.4)	13 (4.7)	
การปฏิบัติ			
ต้องแก้ไข	2 (0.7)	4 (1.4)	17.931*
ควรปรับปรุง	17 (6.1)	20 (7.2)	
พอใช้	104 (37.4)	87 (31.3)	
ดี	29 (10.4)	7 (2.5)	
ดีมาก	8 (2.9)		

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 21 พบว่า ประสพการณ์ในการอบรมอนามัยโรงเรียนของครูผู้สอนมี
ความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง
และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01 และ .01
ตามลำดับ

4.1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิก ในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

ความสัมพันธ์	อายุ	รายได้	สมาชิก ครอบครัว	ความรู้	เจตคติ	การปฏิบัติ
อายุ	-	.0022	.1387	.1182	-.0162	.0864
รายได้		-	-.0192	.0613	.0673	-.0256
จำนวนสมาชิก			-	-.1232	-.1910**	-.1547*
ความรู้				-	.1047	.1194
เจตคติ					-	.1277
การปฏิบัติ						-

จากตาราง 22 พบว่า อายุของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง และการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05